

med fuld Føie kan gjøre denne Betragtning gjældende som sleet, før man tillige påviser, at der er gjort ad Besparelsens Veie, hvad der kan gøres, og jeg vil da tillade mig at henlede den høitærede Ministers Opmærksomhed paa et Lovforslag, som atter i denne Samling er indbragt her i Thinget angående Nedlægelsen af Metropolitanskolen. Denne Skole kan ganske vist undværes, og da den koster Staten ikke Ubetydeligt, vil derved indvindes et temmelig stort Beløb. De Midler, der nu ere henlagte til Metropolitanskolen, maa man, naar man nedlagde Skolen, kunne disponere over paa selv samme Maade, hvorpaa man tidligere har disponeret over andre Skolers Midler, og det Samme maatte ganske vist gjælde om de Midler, der ere henlagte til Forsens Skole, hvis man skulde ansee det for hensigtsmæssigt at flytte denne Skole, hvorom jeg igrønt ikke skal udtale nogen Dom. Den høitærede Minister nævnte en Sum af 116,000 Rd., som Skolevesenet skylder til Sorø Academi. Der har allerede tidligere været Tale om atbeles at stryge denne Gjæld, og det troer jeg, man burde gjøre. Det er en gammel Gjæld, som man sikkert aldrig har troet, vilde blive tilbagebetalt, og den har kun figureret i Regnskaberne som Noget, man maatte opstille, da det nu engang hørte sig til. Der er vistnok ingen Udsigt til, at Skolevesenet kan tilbagebetale dette Beløb, og Sorø Academi løber slet ingen Fare ved, at det stryges; jeg vilde derfor ønske, at man vilde gjøre det.

Jeg er næsten noget bange for at tage Hensyn til det Foredrag, vi have hørt af den ærede Rigsdagsmænd for Kjøbenhavn's Ste Valgkreds (Wille), thi den Sag, han har behandlet, har interesseret ham saa levende, at han har taget temmelig haardt paa En og Anden ved denne Leilighed, og det kunde maafee gaae videre. Det ærede Medlem opfordrede os til at være ærlige, ligefremt og reentud at sige, hvad man gjorde, men saa oplæste han en Ytring, ved hvilken den, som havde brugt den, havde udtalt sig oprigtig og ærlig, og denne Ytring betegnedes af det ærede Medlem derpaa som cynisk, det vil sige paa Dansk, som man kunde vente sig den af en sliddet Hund. Det er et temmelig haardt Udtryk om en Yt-

tring, der er fremsat af et Medlem her i Sælen, og jeg troer ikke, at det var paa sit rette Sted eller tilbørligt. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at man skal omgaaes forsigtig og med Respect med saadanne Stiftelser, der hidrøre fra private Midler. Det er ganske vist en hellig Pligt, den har, der skal varetage en saadan Stiftelses Interesser, at der handles forsvarlig med de dertil testamenterede Midler. Spørgsmaalet er alene, hvad der skal ansees for forsvarlig Anvendelse af Midlerne, dersom det viser sig, at en i ældre Tider testamenteret Capital, det være sig Fordegods eller Andet, i Tidernes Løb er vovet saaledes op, at det formaal, hvortil Capitalen har været bestemt, kan fyldestgøres ved en ringe Deel af Capitalen. Er det da hensigtsmæssigt og forsvarlig Anvendelse af de testamenterede Midler ikke bestomindre at bruge dem alle til dette Formaal? At bruge dem alle under saadanne Omstændigheder kan aabenbart kun stee ved en ødsel Anvendelse af de testamenterede Midler, men deri troer jeg, at der kun vilde ligge en ringe Opfordring til at testamenterede Midler til visse Formaal. Skal man opmuntre Folk til at testamenterere deres Midler til offentlige Formaal, maa man vise, at man paa en klog og forstandig Maade bruger disse Midler. Det Spørgsmaal, der altsaa her maa komme til Forhandling, er, om Sorø Academi er holdt paa en forsvarlig Maade, og for det Andet, om der er nogen som helst Udsigt til, at man nu ved at disponere over Overfluddet kan bringe Sorø Academi i det Tilfælde, at det engang i Tidens Løb vil komme til at trænge, og for det Tredie, hvorledes man, naar man ikke disponerer over Overfluddet, dog paa en hensigtsmæssig Maade og i Overeensstemmelse med Hensigten, hvori Midlerne ere givne, kunde anvende det. Det ærede Medlem har sagt, at paa en Tid, da Sorø Academi havde Underbalance, brød Staten sig ikke det Mindste derom, den stod kold overfor det trængende Sorø, og skulde Akademiet igjen komme i haard Nød og Elendighed, vilde man igjen staae kold. Jeg troer nu, at, dersom man i sin Tid har staaet kold overfor Sorø, har det været, fordi man har haadt den Overbeviisning, at man stod kold ligesoverfor en Anstalt, der var istand til